

HISTORISCHE KRING
Baerne

FEBRUARI 2024

N I E U W S B R I E F

U heeft het vast al kunnen lezen in de Baarnsche Courant, de ontdekking van de twee beelden van Stracké door onze voorzitter Petra Spigt. Ze vertelt er zelf over in deze Nieuwsbrief. Verder is er een vraag om informatie en herinneringen over Zonnegloren en vertelt Jan van der Laan over de reacties die hij kreeg op zijn oproep in de Nieuwsbrief van januari. De jaarlijkse fotopresentatie wordt weer gehouden en wist u dat het Rode Kruis een museum heeft in het Nutsgebouw? Allemaal leuk om te lezen, maar luistert u ook eens naar "Verhalen van Baarn" dat Eemland 1 sinds januari samen met de Historische Kring Baerne maakt. Een podcast hiervan komt binnenkort.

De zon schijnt en het is heerlijk weer buiten. De sneeuwkllokjes en crocussen staan weer in bloei en de knoppen in de hortensia worden al dikker. Kortom: gaat u een stukje fietsen, breng dan eens een bezoek aan Museum Spakenburg of rijdt de fietsroute langs de Eem, want het wordt nu toch echt lente. Ans van Egdom en Martin Hoogendoorn

Petra Spigt vertelt over haar zoektocht naar de beelden van Stracké

"In september vorig jaar las ik op het GroeneGraf.nl een blog uit 2017. Daarin stond dat er twee marmeren beelden van de bekende beeldhouwer Stracké zoek waren. Het ging om 'Het meisje met de geit' en 'Udine'. Volgens de schrijver van de blog, Eric van der Ent, waren ze in 2012 voor het laatst ergens in De Speeldoos gesignaleerd. Hij had in 2017 nog een oproep gedaan maar niemand wist waar ze waren. Ik belde Eric op met de vraag of hij ooit nog iets over de beelden had gehoord. Dat was niet het geval. Met navragen bij de gemeente kwam ik ook niet verder.

Ik ben toen op zoek gegaan. Via contacten van Jan van der Laan van de archeologie werkgroep kwamen we er uiteindelijk achter dat de beelden zich nog steeds in De Speeldoos bevonden. Netjes opgeborgen in een gesloten kast. Veilig, dat wel. Maar niet zoals het hoort.

Toen ze eenmaal waren opgespoord ben ik naar de gemeente gegaan met de vraag of ze niet in het gemeentehuis tentoongesteld konden worden. Met Eric van der Ent had ik afgesproken dat we ons samen naast de beelden zouden laten fotograferen.

Eind januari, het was op de avond voor nieuwe bewoners in Baarn, hoorde ik dat de beelden terug waren op het gemeentehuis. Mijn hart maakte een sprongetje. Met fotograaf Caspar Huurdeman en de verslaggever van de BC ging ik de beelden bekijken en foto's maken. Het trieste is natuurlijk dat ik daar heel graag met Eric had willen staan.

Natuurlijk hoop ik dat ze een keer tentoongesteld gaan worden en dat iedereen uit Baarn de beelden kan komen bewonderen. Het is cultureel erfgoed van ons allemaal. Voor nu moet u het even doen met de prachtige foto van Caspar Huurdeman."

© FEBRUARI 2024 - HKB/Ans van Egdom

Zonnegloren

Veel Baarnaars hebben herinneringen aan Zonnegloren in Soest. De auteurs en uitgevers Lex Bergers en Peter Beijer gaan dit jaar een boek maken over het voormalige Soester Sanatorium/Ziekenhuis Zonnegloren.

Niet alleen de geschiedenis, vooral ook de vele persoonlijke verhalen van patiënten, verpleegkundigen, artsen, leveranciers en andere betrokkenen.

Sanatorium Zonnegloren werd in 1927 opgericht als sanatorium voor mensen met tuberculose en de behandeling bestond hoofdzakelijk uit rust en kuren in gezonde lucht. Na 1957 kwamen er nieuwe medicijnen en behandelmethodes en werd Zonnegloren langzamerhand omgebouwd tot ziekenhuis. In 1991 werd gefuseerd met Maarschalksbos tot Medisch Centrum Molendaal. De gebouwen van het ziekenhuis werden in januari 2000 gesloopt.

Peter en Lex roepen mensen op om hun ervaringen met hen te delen via e-mail:

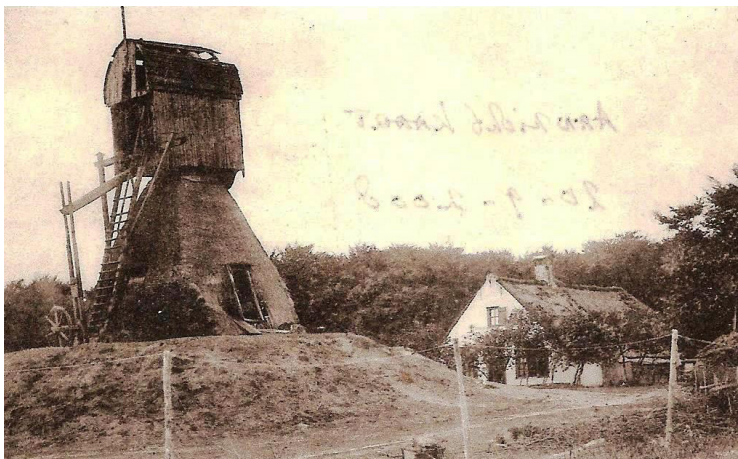
info@uitgeverijpeles.nl. Ook als je mensen kent die verhalen kunnen vertellen over Zonnegloren, horen ze graag hun namen en contactgegevens.

Bestellen als voorinschrijver kan nu ook via de website www.uitgeverijpeles.nl.

Met het boek wordt weer een iconisch instituut vastgelegd, zoals eerder gebeurde met het Soester Natuurbad.

Blik op Lage Vuursche

Leo Terschegget is een bekend gezicht in de Lage Vuursche en heeft de afgelopen decennia een groot aantal foto's verzameld. Hierbij zijn bijdrage voor deze maand.

Een wip- of kokermolen heeft Lage Vuursche opgesierd. Deze molen heeft gestaan bij de Kloosterlaan ter hoogte van De Kastanjehof, weet Leo Terschegget.

De Molen van Lage Vuursche c.q. Bosch van Drakensteyn is als dwangmolen in opdracht van Drakensteyn kasteelheer Ernst van Rheede gebouwd. Bij de molen heeft een

woonhuis gestaan met een rietgedekte ondertoren. Opslag van het koren gebeurde op de zolder. Aan de interesse voor de afname van het graan bestond geen gebrek. De laatste molenaar (1837-1913) is geweest J. van den Born. Al in 1880 was het verval ingetreden: wiken hadden de langste tijd gehad. De bouwval zette door, totdat het restant onder het geweld van de slopershamer sneuvelde. 'De bomen achter Klein Drakensteyn groeiden boven de molen uit. Ton de stratenmaker hield er een kleinschalig dierentuintje,' weet Leo die de sloop nog steeds betreurt

Bijzonder Museum van het Rode Kruis in het Nutsgebouw

Baarn kent een actieve afdeling van het Rode Kruis. De club vrijwilligers is gehuisvest in het Nutsgebouw aan de Burg. Penstraat. In de foyer is een klein museum ondergebracht. Verdeeld over een aantal vitrines is historisch waardevol materiaal te bewonderen. Hondstrouwe leden, zijnde Ans van Merkenstijn en Jenny de Bie, geven een rondleiding en toelichting.

Meerdere decennia zetten Jenny en Ans zich in voor het Rode Kruis Baarn, dat valt onder het district Utrecht. Voor Jenny (76) is de deelname het alternatief voor een baan in de zorg. Zij werkte onder andere in het ziekenhuis aan de Torenlaan.

Ans reageerde op een oproep van het Rode Kruis in de Baarnsche Courant. Het clubhuis was in 1982 ondergebracht in het rechter gedeelte van de garage van Krijt aan de Prinses Marielaan. Zij bekommerde zich om de bus, die tot haar grote verdriet door Utrecht werd weg gesaneerd. 'Sociaal vervoer werd niet tot de core business gerekend,' aldus de plaatsgenoot. Ten tijde van de corona werden de ritten geschrapt. Ans bemenste de receptie, was actief bij huize Patria/ Bloemendael. Ook voor de welfare was zijn bezig. Met de Henry Dunant voer zij. Voor de noodhulp maakte zij zich verdienstelijk. Veel fotomateriaal van vroeger en nu is in de vitrines uitgesteld. Oude kleding, infusen, injectienaalden, zuurstofapparatuur, mondkapjes, bloeddrukmeters, werkpakken en teksten met foto's zijn te zien. EHBO-werk werd verricht bij evenementen, zoals de defilés bij Paleis Soestdijk en wandelvierdaagsen. Het museum wordt up to date gehouden, is de moeite van het zien waard.

Reactie op vragen in de Nieuwsbrief van januari jl.

In de vorige Nieuwsbrief vroeg Jan van der Laan (ARWE) om informatie over een zekere heer Venema, die een collectie oorlogsmateriaal zou bezitten. Dit i.v.m. de aanvraag door de heer Tromp uit Poederooijen betreffende insignes van oorlogsvlieger L.A.H. Rombeek. Van Machiel Bakker kreeg ik bericht dat beide heren inmiddels contact met elkaar hebben.

De tweede vraag betrof de steen bij het station. John Kappers van het Geheugen van Baarn wist niet alleen de gegevens over de vondst van de steen door te bellen, maar leverde ook het artikel uit de Baarnsche Courant van 8 juli 1966 waarin de vondst van de steen is beschreven. De steen werd de gemeente Baarn aangeboden omdat Lage Vuursche er toch al een had.

Fotopresentatie 'Baarn Toen en Nu - 2024'

Het is een jaarlijkse traditie van de Historische Kring Baerne om in februari/maart haar leden en geïnteresseerden te trakteren op oude beelden van Baarn. Deze keer wordt er aandacht besteed aan de groei van Baarn. Na een korte inleiding over de landschappelijke aspecten van Baarn als vestigingslocatie, wordt er vooral gekeken hoe Baarn zich gedurende de afgelopen 150 jaar heeft ontwikkeld van een agrarisch dorp tot de aantrekkelijke woonlocatie die we nu kennen. In chronologische volgorde wordt er aandacht besteed aan de wijken waarmee Baarn in de loop der jaren is uitgebreid. Het gaat bij deze presentatie vooral om het genieten van oude beelden. De fotopresentatie is samengesteld door vrijwilligers van de Werkgroep Oudheidkamer, Historische Kring Baerne.

Locatie: Herberg van Paulus, Stationsweg 16 in Baarn

Fotopresentatie: dinsdagmiddag 27 februari en maandagmiddag 4 maart. Aanvang 14.00 uur en woensdagavond 6 maart om 20.00 uur

Reserveren voor het bijwonen van de fotopresentatie is noodzakelijk

Telefonisch: maandagmorgen van 10.00 - 12.00 uur, woensdagmiddag van 14.00 - 16.00 uur, zaterdag van 11.00 - 13.00 uur.

Tel. 035- 5430377

Email:

oudheidkamer@historischekringbaerne.nl met vermelding naam, datum presentatie, aantal personen, lid of geen lid van de Historische Kring Baerne

Of persoonlijk tijdens de openingsuren van de Oudheidkamer, Hoofdstraat 2, ingang Bibliotheek op woensdag van 14.00 - 16.00 uur en zaterdag van 11.00 - 13.00 uur

Voor leden plus een introducé is de toegang gratis, voor niet-leden is de toegangsprijs   3,50.

'De eindjes aan elkaar knopen' in Museum Spakenburg

In Museum Spakenburg is een nieuwe tentoonstelling te zien over de Hollandsche Knoopenfabriek (HKF) en knopen in de klederdracht.

Knopen zijn in de Nederlandse klederdrachten vooral een mannenaangelegenheid. De meeste onderdelen van de vrouwendracht worden immers met spelden aan elkaar bevestigd. Bijzonder is dat juist in Bunschoten-Spakenburg een knopenfabriek was gevestigd.

Tussen 1929 en 1979 vonden veel Spakenburgers werk in de knopenfabriek. Deze fabriek, mede voortgekomen uit de Zuiderzeesteun, was een bron van werkgelegenheid met op het hoogtepunt ruim 400 werknemers en nog veel meer thuiswerkers.

Zo was het een enorme omschakeling voor de vissers om hun vrije leven op zee in te ruilen voor monotoon werk tussen vier muren. Aan de hand van foto's, filmfragmenten, objecten en verhalen wordt in de expositie een beeld geschetst van de historie van de fabriek.

Het tweede deel van de expositie is gewijd aan knopen in de klederdracht en laat zien wat voor knopen de fabrieksarbeiders, maar ook de meer welgestelden zoals boeren uit Bunschoten-Spakenburg in hun klederdracht verwerkten. Opmerkelijk is dat in de vrouwendracht enkel knoopjes gebruikt werden op de achterkant van het jak. In de mannendracht werden meer knopen gebruikt en dan vooral om mee te pronken.

Zo is deze expositie een verbindende schakel waarbij allerlei eindjes aan elkaar worden geknoopt.

Deze tentoonstelling is tot 1 juni te zien in Museum Spakenburg, Oude Schans 47-63, bij de oude haven in Spakenburg. Museum Spakenburg is woensdag t/m zaterdag geopend van 12.00 - 16.00 uur

Meer info op de website:

www.museumspakenburg.nl

De Historische Kring Baerne en Eemland 1 vertellen "Verhalen van Baarn"

Al 50 jaar zorgt de Historische Kring Baerne er voor dat de geschiedenis van Baarn wordt bewaard en verteld. Samen met de radio, Eemland 1, wordt hier in ons jubileumjaar aandacht aan besteed. In het radioprogramma, Verhalen van Baarn, worden elke laatste woensdag van de maand 2 gasten uitgenodigd om hun verhaal van Baarn te vertellen: in de studio en op locatie.

Dat kan bijvoorbeeld gaan over de wielerveen die er vroeger bij de Wilhelminavijver was, de geschiedenis van kerkklokken en het carillon in de Pauluskerk, de twee houten kruizen in het Baarnse Bos, opgravingen in Baarn, de geschiedenis van de Naald, de grafheuvels in Pijnenburg of de historie en bouwstijl van bijzondere huizen in Baarn.

In de eerste aflevering vertelde Petra Spigt, voorzitter van de Historische Kring Baerne, over de oprichting en de 50-jarige geschiedenis van de Historische Kring Baerne en Jan van der Laan nam u mee naar Pijnenburg om over de grafheuvels te vertellen.

De volgende aflevering in deze serie is op 28 februari met Erica Kreijns en Wilmar Dolman. Zij vertellen over het Baarnse Carillon en de geschiedenis van het Badhotel.

"Verhalen van Baarn" wordt uitgezonden op woensdag 28 februari a.s. van 17.00 - 18.00 uur op Eemland 1 en is in de ether te beluisteren op 105.5 MHz. En digitaal op Ziggo kanaal 921, KPN kanaal 1030, T-Mobile kanaal 2174, Delta kanaal 800 en de website [www. Eemland1.nl/radio](http://www.Eemland1.nl/radio).

Agenda:

Tot 17 mei

Tentoonstelling "Kijken, luisteren en genieten" in de Oudheidkamer van de Historische Kring Baerne. Open op woensdag van 14-00 - 16-00 uur en zaterdag van 11.00 - 13-00 uur.

27 februari, 4 maart en 6 maart

Fotopresentatie "Baarn Toen en Nu" in de Herberg van Paulus

Tot 31 maart

"Vogels natuurlijk" in Kasteel Groeneveld. 100 illustraties, tekeningen en schilderijen van Elwin van der Kolk worden geëxposeerd in verschillende zalen van het Kasteel. Meer info op: www.kasteelgroeneveld.nl
"Fietsroute Volg de Eem". Op de website www.opdeheuvelrug.nl staat bij de 10 mooiste fietsroutes deze fietsroute langs de Eem. De fietsroute is 33 km lang en is gratis te downloaden van de website en met GPX.

